

Datum: 18.7.2023.
Kolegij: Fizioterapija u psihijatriji
Voditelj: Predavač Aleksandra Mihelčić prof. reh.
Katedra: Fizioterapija
Studij: Prijediplomski stručni studij Fizioterapija
Godina studija: 3.
Akadska godina: 2023-2024

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Fizioterapija u psihijatriji obavezni je kolegij na 3. godini studija Fizioterapije. Sastoji se od 30 sati predavanja, 10 sati seminara, 40 sati vježbi i nosi 3 ECTS.

Cilj

Upoznati studente s različitim fizioterapijskim postupcima koji se primjenjuju kod psihičkih bolesti i poremećaja.

Prikazati kako fizioterapija kao sastavnica rehabilitacijske medicine ima za cilj unaprijediti ili vratiti funkciju do maksimalnih potencijala osobe.

Očekivani ishodi učenja za predmet

Nabrojati i opisati različite oblike liječenja u psihijatriji.

Identificirati neurotične poremećaje.

Prepoznati različite vrste fizioterapijskih postupaka u liječenju neurotičnih poremećaja.

Prepoznati normalne i patološke manifestacije raspoloženja.

Navesti važnost radno okupacione terapije, art terapije, te kineziterapije u liječenju shizofrenije.

Prepoznati i opisati posttraumatski sindrom.

Razlikovati različite vrste terapijskih metoda kao što su autogeni trening, art terapija, te njihov utjecaj na funkciju i kvalitetu života psihijatrijskih bolesnika.

Nabrojati i opisati metaboličke i endokrine posljedice akutnog gladovanja.

Razlikovati i objasniti sustavno tjelesno vježbanje, vrijednosti zagrijavanja kod osoba s anoreksijom nervozom.

Identificirati psihosomatske poremećaje.

Razlikovati somatizacijske od hipohondrijskih poremećaja.

Sadržaj kolegija

Liječenje u psihijatriji. Psihoterapijske tehnike. Pokret kao lijek i njegova implementacija u fizioterapiji kod psihičkih poremećaja. Biološka terapija. Radno okupaciona terapija. Kreativne tehnike. Suportivne tehnike. Fizioterapija kod duševnih bolesnika. Fizioterapeut kao član rehabilitacijskog tima.

Izvođenje nastave

Nastava se izvodi u obliku predavanja, video prezentacija, vježbi i seminara. Kolegij se izvodi pri Zdravstvenom studiju Rijeka, te KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju.

Obaveznim dolaskom i aktivnosti na nastavi, vježbama, te pisanjem, prezentacijom seminarskog rada i pristupanjem završnom ispitu student stječe 3 ECTS boda.

Popis obvezne ispitne literature:

Nastavni materijali, prezentacije.

Frančišković T., Moro Lj. i suradnici : Psihijatrija, Medicinska naklada 2009.

Popis dopunske literature:

Mihelčić A.: Fizioterapija u psihijatriji (nastavni tekstovi za studente III. Godine studija fizioterapije), Rijeka, lipanj 2009.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):****P1. Fizioterapija u psihijatriji. Liječenje u psihijatriji.**

Upoznati se s kolegijem. Interakcija psihološkog i tjelesnog. Razumijevanje različitih oblika liječenja u psihijatriji: psihoterapija, farmakoterapija, fizioterapija, hipnoza, autogeni trening, kreativne tehnike, socioterapija, radno okupaciona terapija.

P2.-3. Fizioterapijski procesi kod neurotičnih poremećaja

Razumijevanje neurotičnih poremećaja. Poznavanje različitih vrsta fizioterapijskih postupaka u liječenju neurotičnih poremećaja: relaksacija, lagane vježbe zagrijavanja, vježbe istezanja, masaža, vježbe disanja.

P4.-5. Fizioterapijski procesi kod afektivnih poremećaja

Razumijevanje afektivnih poremećaja. Poznavanje normalnih i patoloških manifestacija raspoloženja. Poznavanje različitih vrsta fizioterapijskih postupaka u liječenju afektivnih poremećaja: Vježbe oblikovanja i zagrijavanja, vježbe istezanja, dinamičke, statičke vježbe, vježbe na lopti, vježbe s trakom. Aerobni trening.

P6.-7. Fizioterapijski procesi kod shizofrenije

Razumijevanja shizofrenije. Poznavanje pozitivnih i negativnih simptoma shizofrenije. Razumijevanje tijeka bolesti. Istaknuti važnost radno okupacione terapije, art terapije, te kineziterapije u liječenju shizofrenije.

P8.-10. Fizioterapijski procesi kod posttraumatskog sindroma

Razumijevanje posttraumatskog sindroma, o čemu ovisi hoće li netko razviti PTSP. Istaknuti značenje fizioterapijskih postupaka u liječenju.

P11.-17. Autogeni trening, art terapija

Poznavanje definicije autogenog treninga, art terapije, te njihov utjecaj na funkciju i kvalitetu života psihijatrijskih bolesnika.

P18.-24. Fizioterapijski procesi kod anoreksije nervoze

Poznavanje definicije oštećenja. Istaknuti metaboličke i endokrine posljedice akutnog gladovanja. Poznavanje fizioterapijskih postupaka i njihov utjecaja na funkciju i kvalitetu života. Razumijevanje sustavnog tjelesnog vježbanja, vrijednosti zagrijavanja kod osoba s anoreksijom nervozom.

P25.-30. Fizioterapijski procesi kod osoba sa psihosomatskim poremećajima

Razumijevanje psihosomatskih poremećaja. Poznavanje somatizacijskih i hipohondrijskih poremećaja. Poznavanje mogućih fizioterapijskih postupaka u liječenju: relaksacija, vježbe disanja.

Popis seminara s pojašnjenjem:**S1. Fizioterapijski postupci kod poremećaja raspoloženja**

Normalne i patološke manifestacije raspoloženja. Simptomi poremećaja raspoloženja. Liječenje poremećaja raspoloženja. Fizioterapija.

S2. Fizioterapijski postupci kod neurotskih, anksioznih poremećaja

Anksiozni, panični, fobični poremećaji. Liječenje: psihoterapija, suportivna terapija,

fizioterapija.

S3. Terapija smijehom

Terapija smijehom pomaže u ublažavanju psihičkih oboljenja kao što su depresija, anksioznost.

Teško oboljelim osobama smijeh pomaže da se suoče, prihvate i nose sa svojom bolešću, a kod ostalih bolesnika olakšava liječenje i ozdravljenje.

S4. Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja- anoreksija

Tijek, liječenje i prognoza poremećaja hranjenja. Dijagnostika, liječenje, fizioterapija. Zagrijavanje: opće i lokalno zagrijavanje. Kardio vježbe. Hidrokineziterapija.

S5. Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja- bulimija

Tijek, liječenje i prognoza poremećaja hranjenja. Dijagnostika, liječenje, fizioterapija. Zagrijavanje: opće i lokalno zagrijavanje. Kardio vježbe. Hidro kineziterapija.

S6. Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja- pretilost

Tijek, liječenje i prognoza poremećaja hranjenja. Dijagnostika, liječenje, fizioterapija. Zagrijavanje: opće i lokalno zagrijavanje. Kardio vježbe. Hidro kineziterapija.

S7. Okupacijska terapija duševnih bolesnika

Definicija radno okupacione terapije. Učenje i usvajanje novih vještina.

Uloga radne i okupacione terapije je što brža rehabilitacija i priprema pacijenata za povratak u socijalnu sredinu i obitelj.

S8. Autogeni trening

Autogeni trening kao metoda utjecaja na fizičko tijelo - snagom predočavanja, akcijom psihičkog tijela. Autogeni trening kao oblik komplementarne medicine. Vizualizacija i vođena fantazija. Može spriječiti nastajanje mnogih bolesti povezanih sa stresom - kao uzročnikom.

S 9. Suportivne terapijske tehnike u rehabilitaciji osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem

Cilj – podržavati bolesnika tijekom kriza ili povremenih stanja distresa.

Terapija plesom – pokretom Terapija glazbom, Likovno izražavanje, Biblioterapija (terapija čitanjem i pisanjem), Akupunktura, Aromaterapija, Terapija svjetlom, Kronoterapija (tjelesni sat)

S10. Terapija glazbom, Likovno izražavanje

S11. Biblioterapija(terapija čitanjem i pisanjem), Akupunktura, Aromaterapija

S12. Terapija svjetlom, Kronoterapija (tjelesni sat)

S13. Relaksacija i tehnike disanja kod napadaja panike

Ove vježbe su spoj polaganog, ujednačenog i dubokog disanja(dijafragmalnog) svjesnog opuštanja mišićne napetosti, korištenja relaksirajućih, ugodnih fantazija i imaginacija

S14. Glazboterapija

Povijest glazbo terapije. Glazbo terapijom se može se izgraditi visok stupanj motivacije i kreativnosti. Ritam i melodija mogu biti stimulans za buđenje i povećavanje vokalnih sposobnosti. Ritam i korištenje instrumenata različite veličine pomaže pacijentu da kontrolira svoje pokrete i uskladi svoje motoričke sposobnosti. Glazba uvjetuje interakciju sa odraslom osobom.

S15. Kardio vježbe i hidro kineziterapija kod liječenja pretilosti

Čemu sve doprinose kardio vježbe. Plivanje. Plivanje ima pozitivan učinak samo ako prethodno ispravno usvojimo plivačke tehnike.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Napomena: Uvježbavanje fizioterapijskih postupaka u kontinuitetu s teoretskom nastavom.

V1.-2. Fizioterapijski postupci kod poremećaja raspoloženja

Vrste poremećaja raspoloženja, liječenje poremećaja raspoloženja, psihoterapijske metode liječenja poremećaja raspoloženja. Fizioterapijski postupci u liječenju poremećaja raspoloženja.

V3.-4. Fizoterapijski postupci kod neurotskih, anksioznih i psihosomatskih poremećaja

Psihoterapija, farmakoterapija, suportivna terapija. Fizioterapijski postupci u liječenju. Opća i progresivna mišićna relaksacija, duboka mišićna relaksacija

V4.-5. Okupacijska terapija duševnih bolesnika.

Razvijanje motorike, kreativnosti, pamćenja. Rehabilitacija i priprema pacijenta za povratak u socijalnu sredinu i obitelj. Poboljšanje funkcionalnih, psihičkih i socijalnih sposobnosti bolesnika.

V7.-8. Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja- anoreksija, bulimija i pretilost

Kognitivno bihevioralna terapija. Sugestivne terapije. Kreativne tehnike
Opće i lokalno zagrijavanje

V9. 10. Suportivne terapijske tehnike u rehabilitaciji osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem

Psihoterapija, farmakoterapija, socioterapija, kreativne tehnike. Fizioterapija: vježbe relaksacije, aerobne vježbe. Sport i rekreacija.

Obveze studenata:

Dolazak i aktivnost na nastavi je obavezna.
Prisustvovanje na vježbama i aktivnost je obavezno.
Pisanje i prezentiranje seminarskog rada također.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija(usvojenog od strane Fakultetskog vijeća).

Rad studenta na predmetu vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.

Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova, a na završnom ispitu 50 bodova.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Studenti koji sakupe 25 i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i prezentacijom seminara na sljedeći način:

Pohađanje nastave

Student može izostati s 30% nastave isključivo **zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom. Nazočnost na predavanjima i seminarima je obavezna.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0 ECTS bodova i ocijenjen je ocjenom F.

a) Izrada seminarskog rada (do 20 bodova)

Tijekom nastave svi studenti su obvezni izraditi seminar pri čemu stječu maksimalno 25 bodova (raspon od 13-25). Seminar i prezentaciju prvo šalju na uvid i korekciju. Svakog studenta se ocjenjuje bodovima na slijedeći način:

Ocjena	ocjenski bodovi
Dovoljan	13
Dobar	16
Vrlo dobar	22
Izvrstan	25

Tijekom nastave svi studenti su obvezni prezentirati seminarski rad (PowerPoint) pri čemu stječu maksimalno 25 bodova (raspon od 13-25). Seminar i prezentaciju prvo šalju na uvid i korekciju.

Svakog studenta se ocjenjuje bodovima na slijedeći način:

b) Prezentacija seminarskog rada (do 25 bodova)

Ocjena	ocjenski bodovi
Dovoljan	13
Dobar	16
Vrlo dobar	22
Izvrstan	25

Završni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili više od 25 bodova obavezno pristupaju

završnom ispitu na kojem mogu ostvariti maksimalno 50 bodova.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova nemaju pravo izlaska na završni ispit (upisuju kolegij druge godine).

Završni ispit je pismeni ispit. Nosi 50 ocjenskih bodova (raspon od 25-50).

Uspjeh na završnom ispitu pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

Ocjena	ocjenski bodovi
Nedovoljan	0
Dovoljan	25
Dobar	30
Vrlo dobar	45
Izvrstan	50

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 25 ocjenskih bodova (50%).

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A = 90 - 100% bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 40 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij kao i ispitni termini dogovaraju se sa predavačem.

O temama,načinu pisanja seminarskog rada i prezentaciji studenti će biti unaprijed obaviješteni.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2023./2024. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
Predavanja Seminari Vježbe	Zdravstveni studiji Rijeka	Zdravstveni studiji Rijeka	KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju	Predavanja i seminari: Aleksandra Mihelčić prof. reh. Vježbe: Slaven Medjimurec, mag. physioth, Kliničke vježbe: 50 sati, KBC Rijeka, lokalitet Rijeka.
03.10. 2023.	08.00 - 10.00			II
10.10. 2023.	08.00 - 10.00			II
17.10. 2023.	08.00 -10.00	10.00-12.00		-II-
24.10. 2023.	08.00 - 10.00	10.00-12.00		-II-
31.10. 2022.	08.00 -10.00	10.00-12.00		-II-
07.11. 2023.	08.00 -10.00	10.00-12.00		-II-
14.11. 2023.	08.00 -10.00	10.00-12.00		-II-
21.11. 2023.	08.00 -10.00		11.00- 15.00	-II-
28. 11. 2023.	08.00 -10.00		11.00- 15.00	-II-
05. 12. 2023.	08.00 -10.00		11.00- 15.00	-II-
12. 12. 2023.			10.00- 15.00	-II- -II-
19. 12. 2023.			10.00- 15.00	-II-
09.01.2024.			10.00- 15.00	-II- -II-

16.01.2024.			10.00-15.00	-II- -II-
23.01. 2024.			- II -	-II-

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1.-3.	Fizioterapija u psihijatriji. Liječenje u psihijatriji.	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P4.-6.	Fizioterapijski procesi kod neurotičnih poremećaja	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P7.-9.	Fizioterapijski procesi kod afektivnih poremećaja	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P10.-12.	Fizioterapijski procesi kod shizofrenije	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P13.-15.	Fizioterapijski procesi kod posttraumatskog sindroma	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P16.-19.	Autogeni trening	4	Zdravstveni studiji Rijeka
P20.-22.	Fizioterapijski procesi kod anoreksije nervoze	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P23.-25.	Fizioterapijski proces kod osoba sa psihosomatskim poremećajima	3	Zdravstveni studiji Rijeka
P 26.-30.	Art terapija, kronoterapija, terapija svjetlom	5	
	Ukupan broj sati predavanja	30	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Fizioterapijski postupci kod poremećaja raspoloženja	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S2	Fizioterapijski postupci kod neurotskih, anksioznih poremećaja	1	Zdravstveni studiji Rijeka

S3	Terapija smijehom	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S4	Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja-anoreksija	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S5	Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja-bulimija	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S6	Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja-pretilost	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S7	Okupacijska terapija duševnih bolesnika	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S8	Autogeni trening	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S9	Suportivne terapijske tehnike u rehabilitaciji osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S10	Relaksacija i tehnike disanja kod napadaja panike	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S11	Glazbo terapija	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S12	Terapija glazbom, Likovno izražavanje	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S13	Biblioterapija (terapija čitanjem i pisanjem) Akupunktura, Aroma terapija	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S14	Terapija svjetlom, Kronoterapija (tjelesni sat)	1	Zdravstveni studiji Rijeka
S15	Kardio vježbe, hidro kineziterapija kod liječenja pretilosti	1	Zdravstveni studiji Rijeka
	Ukupan broj sati seminara	10	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Fizioterapijski postupci kod poremećaja raspoloženja	8	KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju
V2	Fizioterapijski postupci kod neurotskih,	8	KBC Rijeka,

	anksioznih i psihosomatskih poremećaja		Klinika za psihijatriju
V3	Okupacijska terapija duševnih bolesnika.	8	KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju
V4	Fizioterapijski postupci kod bolesti hranjenja-anoreksija, bulimija i pretilost	8	KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju
V5	Suportivne terapijske tehnike u rehabilitaciji osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem	8	KBC Rijeka, Klinika za psihijatriju
	Ukupan broj sati vježbi	40 (4 grupe x10 sati)	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	07.02. 2024.
2.	14.02. 2024.
3.	04.07. 2024.
4.	05.09. 2024.
5.	
6.	
7.	